

Nro. 28.

A FELS. R. TSASZARNAK ÉS A KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMEBŐL.

*Költ Bétsben Pénteken Octobernek 4-ik napján,
1799-ik esztendőben.*

Hadi Történetek.

Közelébbi ujjságunk' el-indulása után tsak hamar, ilyen hadi történetről szolló tudósitást adatott-ki *Bétsben* a' fő Hadi Cancellaria, egy tsupán négy Simplex Periodusokból álló, de fontos *Extrablattban*: —

„Oberster Princz *Rohan Victor*, *Trautenberg* könnyü batalionnya béli Kadét és *Strazsamester Hagen* által, azt az előre való hir-adást küldötte Felséges Urunkhoz, hogy az ellenségnek egy 8000 emberekből álló szakaljsza *Domo-d'-Ossola* melől Sept. 21-dikéan a' miénknek *Vogogna* mellett álló posztjokra nyomulván, azt meg-támadta. —

„A' nevezett Oberster, a' nélkül, hogy ezen posztjánál az ellenséggel valóságos tsatázásba botsátkozott volna, magát onnét visszavonta, 22-dikben az ellenséget véletlenül maga megtámadta, az ezen náponn szerentsésen végzett tsatázást, 23-dikban tovább folytatta, 's-az ellenséget a' *Simplon* hegyhez és *Brieghez* vissza verte, és az után ezt az utolsót el is foglalta. —

„Ezen szerentsés próba-tételnek környüülálásai, még bővebben meg fognak küldettetni, a' meddig is pedig, az ellenség' vezetését 3 vagy 4 ezer emberre teszi, a' nevezett Kadét.

„Oberster Princz *Rohan* említi, hogy a' nevezett Kadét és Strázsamester, a' véle lévő emberekkel együtt, magát különösen megkülömböztette, egy battáriát meg hágott, és azt a' zászlót is, melyet ide el-hozatt, tulajdon maga vette el az ellenségtől.“

Anglia

A' Napkeleti Indiai dolgok — Madrasból, 15-dikénn: —

General Lieutenant *Harris* így irt *Seringapatnamból*, ide, a' Fő Kormányozóhoz Lord *Mornington*hoz: — „

„*Mylord!*

„E' hónapnak (Majusnak) 4-dikénn szerentsém volt szerentsés gyüzedelmeinkről, tsak kevés szókból álló tudósítást tenni; most már bővebben elő adhatom a' dolgot. —

„*Seringapatnamnak* bátyáira tüzelő battériáink, a' melyek Apr. 30-dikánn kezdettek hozzá a' *Bresche* löveshez (a' vár' bétöréshez, a' hol az után bétrohanni akartak), már Május 3-dikának estvéjére úgy semmivé tették volt a' köfált, hogy az azonn való bétrohanás is a' következő

napra meg-határozott. Hogy az ellenség semmi e'-félét ne gyanítson, én 4-dikben jó reggel a' futó-sántzokba rendeltem-el a' ki-vállogatott seregeket. A' még-támadásra a' napnak melegebb része határozott, minthogy az ellenség ilyenkor leg inkább nem szokott volt az ellentállásra kész lenni, 's-ez szerént a' probának ekkor-tályban lehetett leg jobb következését várni. — Négy *Europai* Regementek, és a' többi Regementekből a' melyek a' tábor' őrzésére künn hagyattak 10 Kompániák, 3 Indus Gránátéros csoportokkal, a' *Nizam* Fejedelemnek 200 embereivel, 100 Pattantyusokkal, 's-Kapásokkal együtt, &c. formáltak, a' Gen. Major *Braid*' vezérlése alatt, a' bé-rohanó sereget.

„A' csoportok 1 orakór rukkóltak-ki a' futó-sántzokból a' glazira, és onnét, a' kemény ellentállásra és heves tüzelésre semmit nem ügyelvén, a' törés felé. Gen. *Braid* két szakaszokra osztotta volt seregét, hogy a' falat egyszer mind jobbra is balra is meg-hágassa. Az egyik szakaszt Oberster *Scherbrooke*, a' másikat Oberflieutenant *Doulop* vezette; kik között ez az utolsó szenvedett leg többet a' törésenn: azonban mindkettő, a' nagy ellentállás mellett is szerentsés volt. Mikor már a' bástyákonn mindenütt megszünt volt a' tüzelés: a' *Tippo-Saib*' háza még ekkor is védelmeztetett. Két fia voltanak itt *Tippónak*, kik végezetre, minekutánna bátorságbanvaló-maradás ígértetett volna nékiek, magokat a' fegyveres csoportnak, melytől körülvéttetve voltak, által adták. Továbbá a' *Tippo*' Familiája' többi részének védelmére is, a' mely itt a' Fejedelmi palotában találtatott, strázsák rendeltettek. —

„A' *Tippo-Saib*' el-esésének csak hamar híre futamodott. *Syed-Scheb*, *Meer-Sadue*, *Syed-Gofar* és több más vezérek, hasonló-képpen el-hullottak. Az után leg elsőben is arra volt a' gond,

hogy a' zűrzavar, a' mely egy ilyen népeflégű, ennyi számu fegyveres emberekkel meg-rakva lévő, és magát egy számos ágyuzó seregnek tüze miatt öfzfe omladozva szemlélő, reá rohanás által el-foglaltatott, gazdag városban, eleinten természet szerént nagy volt, el-tsendesítették. A' Princzek, a' *Tippo'* fiai, a' táborba ki-vitetteték. Az után Gen. *Braid'* a' *Tippo'* holt testének fel-keresésére küldött, a' mely is hofzfas keresés után, estve felé, egy nagy rakás holt test között meg-találtatván, a' Fejedelmi palotába bé-vitett; ott más nap a' maga Familiaja bélieknek meg-mutattatott, ezektől a' *Tippó* holt testének lenni meg-esmertetett, és végezetre, rangjához alkalmaztatott tiszteflég-tétellel az apja' mausoleumába el-temettetett. —

„*Seringapatnamnak* vára, mind természeti fekvésére, mind pedig a' körülette lévő mester-séges erőffégekre nézve, olyan, hogy seregeinknek nagy iparkodásaik által vétethetett meg, kiket is oly tzéllal ajánlok Uraságodnak, hogy Uraságod is leg jobban alánlja őket a' Király' és Haza' emlékezetébe. —

„Az után való napokon a' *Tippo'* több Princz fiaihoz is, kik külömb-külobb seregekkel külömb-külobb helyeken feküdtek, meg hívó levelek botsáttattak, hogy magokat meg-adván, gyűljenek a' többi Princzekhez, a' kik ezen meghivattatást azonnal el is fogadták. —

„*Monsieur Chapue*, és a' több itt lévő Frantziák, a' kik a' Frantzia Országló-széktől való küldetetéffel voltak itt, el-fogattattak, &c. — „
„*Harris György*.”

A' Londoni Udvari tudósisás szerént, meg-ölettettek *Seringapatnamnak* meg-vételében, 70 *Europaiak*, kik között 4 tisztek és 13 *Indusok*; sebet kaptak 263 *Europaiak*, kik között 7 tisztek és 34 *Indusok*, vagynak.

A' magápos levelek szerént véghetetlen az a' kiints, a' melyet az Anglusok *Seringapatnam*-ban találtak.

* * *

„A' *Hollandiába* ki-szállott első expeditiót vezérlő Gen. *Abercrombie*, valamint szintén *Duncan* és *Mitchel* Admirálok, és sok más ezen expeditióhoz tartozó fő tisztek, *Scotziai* születésűek. Két *Scottus* Regementek is voltak jelen tulajdon nemzeti uniformájokban az első ütközetenn, és ezeket, látván a' *Hollandusok*, úgy hírefztették volt el, hogy már az első ki-szállás' alkalmatosságával is lettek volna *Orosz* seregek az Anglusok között.

A' *narants-szin* pántlikák' *Londonban*, az ólta, hogy a' *Hollandiába* való szerentsés ki-szállásnak híre meg-erkezett, 25 pro Centóval kellnek drágábban. Nem tsak a' *Damák'* főkötők és kalapjaik ékeskednek ezen *szinü* pántlikákkal, hanem még a' *posta-kotsik*, és *lovak* is. A' *Helderenn*, 151 minden féle, kisebb nagyobb, vas és réz ágyukat, 521 hordo puskaport, 2200 pallisád-gerendákat, és sok fasinákat, nyertek az Anglusok a' *Hollandusoktól*, — Azönközben különösnek tartatik *Londonban* az, hogy a' *Bánkó'* *Actziai*, ezen sok kedves hírek után is, nem drágultak ott még eddig. — *Angliából* oly rendelések küldettek volt el, a' *Helsingör* felől jövő és a' *Sund'* szorossánál az *Élzaki* tengerre kivezett, 's-*Orosz* fegyveresekkel rakodott hajók' elibe, hogy útjokat már most tsak egyenesen *Texelhez* vegyék: hanem, az inzenetet vivő hajó nem találta szembe ezen hajókat, melyre nézve *Sept. 6-dikánn* ezek egyenesen *Anglia* felé eveztek, és *Sept. 7-dikénn* már 6000 *Orosz* katonaság kötött volt - ki *Angliába* a' *Yarmouthi*

kikötő helynél. — A' Hollándus hajós-sereg is ide *Yarmouth*hoz vezetetik: hanem annak 13 zászlói már megérkeztek *London*ba. — A' *Yorki* Hertzeg a' nagy Expeditziónak fő-vezére, egy 80 zászlós hajós sereggel, mely már az 5-dik szakasz fegyveres sereget hozza, Sept. 9-dikénn indult el Angliából. Mind *Hollandiába* gyűl-e' ez a' sok *Anglus* fegyveres nép, nem tudhatni: némelyek szerint 60 ezerre gondolják hogy fogna felvitettetni a' *Hollandiában* tsatázní fogó *Coá-litus* fegyveres nép. — *Southampton*ban, az illuminálások helyett, a' *Hollandiába* való ki-szállás' alkalmatosságával el-esett katonák' árváiknak és özvegyeiknek számokra, tétettek gyűlytögetések.

A' 10-dik *Septemberi Londoni* Udvari ujjság, *Sir Sidney Smith*től való tudositásokat is foglal magába, a' melyeket ő Jun. 16-dikánn a' *Libanus*-ról dátált. Egyebek között ezek a' ki-fejezések is elő fordulnak az ő tudositásában: — „Ha a' *Bonaparte*' projectomai *Syriában* szerentsések lettek volna, még *Konstántzinápolynak*, 's-*Napnyugott* felé is, másoknak is, meg kellett volna azt érezni. Szerentsénkre sokat tett az, hogy a' *Libánusi* lakosok' és *Drususok*' Fejedelmeiket magunk' részire hajthattuk, a' kiknek én egy *Circularéban* elejekbe terjesztettem a' *Frantziák*' magok-viseletit, és le-irtam azt, hogy ők mely hideg vérrel öldökölték légyen özfíze *Jaffában* a' *Török* fogjokat; és meg hivatam őket, hogy egy *Keresztény* Ritternek, 's-meg egy principium nélkül való *Renegatusnak* (*Bonaparténak*), barátságaik között, tegyenek választást. Ennek a' *Circularé*nak leg jobb következései voltak. *Aere* városában az én magam' gyilkos módon való megöltetésem (*Smith* írja mind ezeket), két versben próbáltatott meg: hanem, tsak ugyan semmi nem használt semmit, még az a' hit-szegett pró-

ba sem, mely szerint *Acre* várossának el-foglal-
tatása egy izben az alatt is munkába vétetett
volt, a' mig a' Frantziák segyver nyugvást kértek
holtjaik el-temettetésére. Végezetre, még is tsak
ugyan a' Nazarethi térségek vetettek határt a' *Bo-
naparte'* Syriai pályafutásának, &c."

Az *Angliai* Parlamentom üléseinek meg-nyit-
tatódása azoknak utóbbi bé-záratódásokkor, Okt
tob. 23-dikére határoztatódott volt: hanem, a'
Sept. 10-dikénn költ Udvari Ujjságban ki-hir-
dettetett, hogy Sept. 24-dikénn ismét meg fog-
nak, külömb külömb fontos dolgok felett való
tanátskozások végett, a' Parlamentom' ülései nyit-
tattatni.

A' *Hollándus* hajok ha szintén fel-adták is
magokat az Anglusoknak, azt tsak ugyan nem
akarták, hogy *Anglián*a által hozattassanak: mely-
re nézve *Anglus* Matrozok osztattak széljel a'
Hollándus hajókra, és késérésekre is 6 Anglus
hadi hajók adattak melléjek, a' mikor a' *Texeli*
tenger-öbölből *Anglia* felé útnak indittak. Ad-
mirál *Story* maga azt kívánta, hogy elegendő
késérő erő adattassék melléjek.

Frantzia Ország.

Sem Indzsiner Generál *Marescot*, *Bernadotte*
helyett a' Hadi-Ministerséget, sem *Macdonald*,
Lefebvre helyett a' *Párisi* fő vezérségét, fel nem
vállolták. — A' Hadi Ministerséget azután *Du-
bois-Crancén*nak ajánlotta a' Directorium: addig
pedig, mig meg-látja, hogy ez fel fogja e' vál-
lalni, *interimaliter* a' *Bernadotte* előtt volt a' Ha-
di-Ministerre *Milet-Mureau* Generálisra bizta volt
a' Hadi-Minister' foglalatosságait. — Már most azt
olvassuk az ujjabb *Parisi* levelekből, hogy *Du-
bois-Crance* fel-válolta ezen Ministerséget.

Mi okozta a' *Bernadotte*' le-tétettetését, nem írja senki. Hogy a' Directorium most mindentől fél, a' kit vagy a' Royálisták' vagy a' hevesebb Respublikánusok' pártjára hajlani szemlél, ez minden környülállásokból ki tesszik: következőképpen ki-venni is igyekeznek az ilyenek' kezéből minden hatalmat. Hogy *Bernadotte*, mind az előbbeni, mind a' mostani Directoriumra, örökké azért kiáltozott, hogy a' katonaságra és tábori dolgokra rosz gond vagyon, az e' félék mind bizonyosok *Bernadotte*'ről. Azt se kell el-felejteni, hogy *Bonaparte* és *Bernadotte*, közeli valóságok egymásnak. Az e' féle meg jegyzésekből, lehet ha csak valami kitsit is okoskodni a' Directoriumnak ezen lépéséről. — Elég mind ezekhez, hogy *Bernadotte* nem Hadi-Minister többé: az sem igaz, hogy valamely fontos expeditzióba küldődne; sőt úgy látszik, hogy leg alább a' környülállásoknak további változásokig, tökéletes nyugalomra adja magát.

A' Ministerségnek tölle való el-vétettetését, ilyen írás által adta a' Directorium tudtára *Bernadotte*'nek: — „

„A' Bé-töltető Directorium, Hazafi Minister, a' te oly sok izben ki-nyilatkoztatott kívánságodra, a' mely szerént te ismét a' tábornál kívánnál szolgálatba lépni, a' Hadi Ministerséget el-vette tőled. Interimaliter *Milet-Mureau* Divisions-Generálisra bizza a' Hadi Ministeri foglalatosságokat. Add által 'hát néki azokat. A' Directorium, azon idő alatt, míg *Párisban* fogsz maradni, gyönyörűséggel fog magánál látni, hogy véled azon matériák felől, a' melyek a' néked szánt vezérséget illetik, tanátskozzék.,,

Bernadotte a' Directoriumhoz: — „

„Eppen most vevém a' ti tegnapi rendelkezéseket azon mellé tett el-kötelező levéllel együtt,

a' mely által ti jelentitek, hogy el-fogadjátok azt az én el-botsattatásomat, melyet én nem kértem. Sok versben szemeitek' elibe terjesztettem az én fegyveres atyámfiaiinak kegyetlen állapotjokat. Méjjen el-kedvetlenülve a' hadi Depártom' dispositiója' alá bizattatott elközöknek elégtelenségek miatt, annak kívánására indittatam, hogy ki-vonhassam magam' ezen tehetetlenségnek állapotjából; ilyen kedvetlen érzékenységek között gyötrődve jelenthettem a' táborhoz való visszavágyódásomat. Mikor ahoz készülnék, hogy *moralis* és adminisztráció béli magam' viselétéről első *Vendemiairetől* fogva számot adjak, azon szempillantásban adjátok tudtomra, hogy vezérségre szántatok; hozzá tévén ezen jelentésekhez azt is, hogy a' Ministeri foglalatosságokat adjam által *interimatiter Milet-Mureaunak*, a' ki azokat a' helyembe következő Ministernek által fogja adni. Nékem ezen környülállásokat az igazsághoz való kötelességből elő kellett itten számlálnom, a' melyel a' vélük - együtt - élőknek és a' Historiának tartozunk. Hogy husz esztendőig való szünetlen fáradozásaimért meg-érdemlem e' a' nyugodalomra botsattattak' fizetését, magatok meg-ítélhetitek; hogy szükségem vagyon reá, telyességgel nem titkolom: de, szükségem vagyon mindenek félett a' nyugodalomra. *Milet-Mureau* minden útastításokat által fog venni töllem, a' melyeket kívánni fog. Békefég, és tisztelet — „

„ *Bernadotte.*

Landau váraban egy hádi laboratoriumban valami puskaporos készülétek tüzet kapván, a' magazinum nagy ropogással fel-vettetett, és mind a' varnak mind a' házaknak sok károkat tett.

Párisban egy képet kezdetek árulni mostanság, mellyel *Sieyes* Directort tsufolják. Ugy va-

gyon le-festve mint volt *Abbée*, a' mely papi ruhájában, utolsó kenetet ad az ő mostani Director collegáinak.

Török Birodalom.

Egyiptomot illető környüállások. Konstantzínápolyból, Aug. 24-dikénn: — „

„Hogy *Aboukirt* a' *Török* seregek el-foglalták, egészen valóság; Officialis tudositás érkezett ide felölle 10-dikben. *Seid-Mustapha-Pascha* Jul. 21-dikénn érkezett-meg egész erejével az *Aboukiri* öbölbe. A' partra minden ellentállás nélkül szállította-ki seregét; a' kastélyt és a' batteriát az után haladék nélkül meg-támadta. Az ágyuzás dél előtti 10 órától fogva dél-utánni 3-mig tartott; ekkór a' batteriában lévők kapitulálni kívántak volna, hanem a' tsatásában fel-melegedett *Törökök*, semmi fel-tételekre nem halgattak; a' batteriát meg-hágták, és a' 700 benne lévő *Frantziákat* kardra hányták. A' Kastélyban még 400-zan voltak; ezek, hogy úgy ne járjanak, mint az előbbeniek, magokat hadi fogságra adták. Mostan *Török-szolgalatban* lévő Májor, volt *Frantzia* tiszt *Bromeley*, meg-külömböztetette magát ezen két alkalmazottal, t. i. itt, és *Acre* várossánál.

„*Sidney Smith*, az *Abukir*' el-foglaltatása után 7-tedik nap érkezett ide: és jókor; mint-hogy jelen-léte által helyre-hozott egy kitsiny zürzavart, melyet valami előre nem látott történet okozott. *Mustapha-Pascha* t. i. *Aboukir*' környékénn tábort szállított volt, az *Alexandriának* meg-szállására szükséges készületet várván, 's-az ellenség' meg-félemléséről és gyengeségéről meggyőződve, olyan bátorságban volt, melynek nem soká kárát tapasztalta. Ejjlzakának idejénn táborára rohant egy lovas *Frantzia* tsoport; *Mus-*

tapha-Pascha, még annyi ideje lévén, lóra kapott: de a' lova azonnal ki-lövetvén alolla, maga és néhány emberei foglagra vitettek. *Sidney Smith* azonközben, és Török tengeri vezér *Abdul-Fetah-Bey*, már itt lévén, a' zürzavart azonnal rendbe hozták, és a' fegyvereseknek az ő *Acre* várossánál mutatott vitézségeiket juttatván eszékbe, ujj bátorságot öntöttek beléjük, 's-molt már több segítségeik is érkeztvén, *Alexandriának* ostromlásához kezdettenek."

Orosz Ország.

Az Orosz Császári Felség ily parantsolatot adatott-ki közelebről:

„Parantsolat a' mi Sénátusunkhoz:

„Hogy még a' következő leg később idő-kig is fenn maradjon a' mi Generál-Feldmarschalunk Gr.**Suwarow-Rimnisky*' nagy tetteinek emlékezete, ki a' mi győzedelmes népeinket, 's-a' Német Császár seregét vezérelve, négy hónapok alatt, ki-szabadította az egész Orosz földet, oly meghódoltatóinak kezéből, kik el-felejtkeztek az Istenről; és ott, az Országokat, 's a' törvényes igazgatás formákat előbbeni állapotjokba vissza helyheztette; és hogy mi az egész világ előtt ki-nyilatkoztassuk háládatosságunkat ő eránta: az Orosz Birodalomnak fényes méltóságú Hertzegévé neveztük őtet, Generál-Feldmarschall Gróf *Suwarow-Rimnisky*t ily titulussal: *Italsky*. Akarjuk, hogy ezen méltóság, örökösenn megmaradjon az ő mint két ngmű maradékinál, 's parantsoljuk, hogy ő legyen, 's így írja magát: Hertzeg *Suwarow-Rimnisky-Italsky*,

Pawlowskban Aug. 8-dikán 1799.

Pál.

Dánia.

A' *Koppenhágában* lakó *Swétziai Követ* olyan ki nyilatkoztatást terjesztett a' *Dániai Minisztérium'* elibe, hogy az ő ura a' *Swéd Király*, a' *Frantziák* ellen való *Coalitzióba* belé állott.

A' *Dániai Országgló-szék* *Sept. 14-dikénn* egy *Hirdetést* tétetett közönséggé, a' mely a' kereskedőkhöz vagyon intézelve, és ez a' foglalata summáson: — „Az *Orosz Császári Felség'* meghatározván azt, hogy a' maga kikötő-helyeit a' *Dánus* és *Norvégus* hajók előtt bé zárattassa, és minden vélek való kereskedést félbe szakasztasson, ezen rendelkezéséhez képpett ő *Császári Felségének*, mingyár az után külömb-külobb *Dánus* hajók, a' kik az *Orosz* kikötő-helyekbe bévezni akartanak volna, azokba bé nem bocsátottak, az olyanok pedig, a' melyek már azon kikötő helyekben beun voltak, rendelést vettek, hogy onnét 48 óráknak eltelések alatt eltávozzanak. Ezen *Császári végzésnek* okául, abban különösön az hozattatik elő, hogy mind magában *Koppenhaga* városában, mind pedig az egész *Dániai Királyi birodalomban* megfzenvedtetnek azok a' *Klubok*, a' melyeknek principiumjaik, azokkal a' principiumokkal, a' melyek a' *Frantzia* országi közönséges *Revolutziót* okozták, meg-egyeznek „

Swétzia.

Azt írják *Stockholmból*, hogy az a' tilalom, a' mely által a' *Frantzia* országgló-szék, a' *Frantzia* kikötő-helyekben tállátató *Swéd*-hajókat azokban benn-tiltatta, igen érezhető kárt okozott a' *Swéd* kereskedésnek, nevezetesen azért, hogy az által az adás-vevés-'s-vexelezés' cursusa, igen fel-hágott.

A' halhatatlan emlékezetü *Linneus'* emlékeztető oszlopa, már meg-készült, és az *Upsalai* templomba fel-állítottatott. *Tsupa porphyr* — magossága 10, szélessége 4 és $1\frac{1}{2}$ láb. Egy fundamentomonn két oszlopok állanak, és ezek között szemléltetik a' *Linneus* medállya, brontzban. — Alatta ilyen irás olvastatik:

Carolo a Linné
Botanicorum Principi
Amici & Discipuli.
MDCXCVIII.

Magyar Ország.

Liptó Vármegyében, September 20-ik napján.
„Három dologról kívánom a' Magy. Kurirt tudósítani: 1) hogy ezen hólnapnak 10-ikén tartott Generalis gyűlés' alkalmatosságával a' Fels. Cs. armádia fegyverének szerentses elő meneteleért közönségesen, 's különösen a' *Mantuai* erőss várnak, Francziáktól lett vissza vételéért; *Szent-Miklóson*, a' R. Catholicusok templomában, nagy solennitással való *Te Deum laudamus* tartott, a' midőn Táblabeli Assessor, Titt. Felső Matyásóczi *Matyasovszki György* Ur, szép elmés versekben, a' *Novikörnyékénn* történt tsatában vett győzedelmét vitéz hadi népünknek, meg énekelte. — 2) hogy azon isteni tisztelet, ezen egész Vármegyében, ezen folyó hólnap' 15-ikén, minden R. Catholica, 22-ikén pedig minden Evangelica Ekklesiákban, nagy áhetatossággal tartattatott. — 3) Hogy az ide való jobbára szegény Evangelicus lakosok, fel serkentetvén magok lelki Pásztoraik által, az ellenség által megkárosítatott Tirolisi lakosoknak számára, nagy örömmel, minden vallásra 's nemzetre való tekintet nélkül, a' Fels. rendelések szerént 60 Rh. forintokat öszve szedtenek, 's azokat a' ki-rendelt helyre el küldötték.

Orosházán September 18-ik napján. Hogy a' Fels. Kir. Helytartó Tanáts' azon kegyelmes rendelkezésének elégtétődjön, melly szerént az ellenség által meg károfsittatott szegény Tirolisbelieknek izámokra adakozni, és a' Haza' védelmezésében meg sebesített katonaságnak tépéseket, és tépésnek való ócska ruhát adni parantsoltatunk: a' Tek. Békés Vármegyében lévő hat Evangelika Ekklesiák egész készséggel és felebaráti szeretettel viselték magokat, 's ilyenképen adakoztak a' fent fel jegyzett végekre, ugymint:

I. A' meg károfsittatott Tirolisiáknak számokra:

1. A' Szarvasi Ekklesia	—	—	60 Rfor.	—	xr.
2. A' Csabai Ekklesia	—	—	50	—	—
3. Az Orosházi Ekklesiá	—	—	20	—	30
4. A' Komlosi Ekklesia	—	—	20	—	21
5. A' Birinyi Tóth Ekklesia	—	—	33	—	51
6. A' Birinyi Német Ekklesia	—	—	40	—	22
<u>In Summa</u>			225 Rfor.	4	xr.

II. A' meg sebesített Katonák' számokra nyólczadfél mázsa, rész szerént tépést, rész szerént tépésnek való ruhákat szedtünk öszve, a' mellyeket a' *Mező-Hegyesi* Cs. Kir. Commandónak, nyugtató levél (quietantia) mellett által is adtunk.

Szegedenn Septemper 22-ik napján: — „

Édes Fejedelmünk győzedelmeskedő fegyverének hire, nem külömben *Mantua* várának Olosz Ország ama leg erőlebb kultsának szerentsés bévétele volt azon különös örömünknek oka, mellyel ezen T. N. Tsongrád Vármegyének rendelésébül e' folyó holnapnak 15 ik napján elsőbben: az Isteni Felségnek titkos munkálkodásiért hálát adtunk, és ditséretére a' *Te Deum laudamus*, a' jelenlévő fegyveres katonaságnak tüzelése, és ágyúk ropogási közt, a' Palánkbéli fő Templom-

ban buzgónn el énekeltük: Ezen ajtatosságnak végeződése után pedig: az úgy nevezett öt patsirtánál készült ujj *Szálában* öszve gyülekezett számos vendégeknak adatott gazdag ebéd alatt: ő Felségeknak ditsősleges uralkodásokért, kedves Palatinusunk, és hasonló felségő mátkája egészségéért; *Károly* Fő Hertzegnek, nem külömben, *Suwarow*, *Kray*, és a' többi Hadi Vezéreknek, egy szóval: minden Armádiáinkknak szerentséjekért; Országunk' fő Kormányozóinak, valamint szintén ezen Nemes Vármegye Fő Ispánnyanak ő kegyelmessége Korompai Gróf *Brunszvik József* Urnak hofszú, és boldog életekért, végtére édes Hazánk boldogulásáért; vidám *Éljen!* kiáltásokkal az ágyuknak, doboknak, 's trombitáknak harsogási közt, Tokaival, 's Ménesivel töltött poharakat, tökéletes öröm érzéssel öblögettünk.

„Estve a' Játék szinben egy ezen alkalmasosságra illő darab jádzattatott, minekutánna ő Felségeknak, nem külömben Fő Hertzeg *Károly*, *Suwarow*, *Kray*, és ezen T. N. Vármegyének megvilágosított neveik előtt azon esméretes ének: *Isten tartsa Királyunkat!* el énekeltetett volna. Az ide közel lévő *Pfandler* úr által készitetett Illuminatio, egy tellyes fényességben álló ditsőség templomot ábrázolt, mellynek tövével a' Hadi Elzközök és szerlázamok; Oszlopainál győzelmeki zászlók, és tzimérek, közepén pedig a' Háladatosság' oltáran, ő Felségének, a' mi kegyes Királyunknak jól el talált borostyán koszorús mejj - képe, allott, illyetén alá - irással:

Itthonn a' Békefég
Kint a' győzödelmek
koszorúi
FERENTZ!
melly szépen illenek!

A' szabad bál, és mulattság egész reggelig tartott, mellyben, valamint hogy minden jelenlévőknek igazi kedve, úgy T. Vice Ispány *Kárász István* Urnak jó szive, és All. Jegyző Nemes *Babartzi Imre* Urnak a' kire ezen pompa' eszközésének végben vitele egészlen bizattatott, helylyes, és szorgalmatos gondoskodása nyilvánosságosan ki tetstett.

Szala-Egerszegen September 20-ik napján.

Az el múlt kedden reggel, itten is háládo isteni tisztelet és *Te Deum Laudamus* tartatott *Mantua* várának szerentséssen lett vizsza vételért, a' melly alkalmatossággal Fő Tisztelendő *Szegedi János* Felső Eörsi Prepost Ur nagy misét mondott Fő Tiszt. *Nagy József* Szombathelyi Kanonok Ur pedig, a' tárgy méltóságához alkalmaztatot. Magyar predikatziót tartott.

Ezen áhétatosságnak végződése után ezen Tekint. Szala Vármegyének Fő Ispanságot viselő Administratorja, Cs Kir. udvari Tanatsos és Referendarius Melt. *Medgyesi Sömogyi János* Ur Ő Nagysága' előülése alatt, generatis Gyűlés tartatott, mellyben Titt. *Domján József* Ur Fő Szolgabiróvá, Cs. K. Tanátsos *Boros Sándor*, *Káldy Sándor*, és *Marics* Urak pedig, Tábla Birákká tetődtek.

* * *

A' közelebb múlt postia napon általunk kiadatott Tóldalék' első lapjának 2-ik sorában a' leg *Erdemes* helyett, leg *Erdemesebbet* kell olvasni.